

somhed paa de Besætninger, der egnede sig til Forplantning i videre Kredse. Men efterhaanden gik det op for de ledende Kræfter, at denne Bedømmelse paa Dyrskuerne var altsfor ufuldstændig, dels fordi Tilfældigheder her kunde komme til at spille en for stor Rolle, dels fordi man ikke havde Sikkerhed for, at de saa udstillede Dyr var et sandt Udtryk for det Standpunkt, den paagældende Besætning som Helhed indtog. Man flyttede derfor Bedømmelsen af Besætningernes Avlsværdi fra Dyrskuet til Hjemmet, hvor man havde hele Kvægholdet og ikke blot en Afdeling af samme for Øje. Bedømmelsen blev herved mere solid og Vejledningen mere fyldestgørende. Jyens Stifts patriotiske Selskab indledede allerede dette Arbejde i 1884 ved en Konkurrence mellem hele Kvæghold i Jyens Stift. Lignende Konkurrencer foranstaltede Selskabet i 1887, 91, 94 og 96. Maribo Amts økonomiske Selskab fulgte et tilsvarende Spor 1888, 94 og 98, og de samvirkende sjællandske Landboforeninger indledede en Konkurrence mellem hele Kvæghold i 1897. Bevæggelser i tilsvarende Retning have fundet Sted i forskellige Egne af Sjælland, ledede af de lokale Landboforeninger i Aarhus-, Standerborg- og Randers-Eggen fra 1887. Bedømmelsen af Besætningerne i Hjemmet foretoges af Udvalg nedsatte af de paagældende Landboforeninger. Fra først af hvilede disses Skøn dels paa det umiddelbare Indtryk af Besætningerne, dels paa Konkurrenternes egne Optegnelser om Ydelse og Fodring; men Forholdene udviklede sig efterhaanden saaledes, at der blev tildelt Udvalgte Assistentter, som fik den Opgave at rejse fra Sted til Sted for at gøre Optegnelser om Fodring, Ydelse, Opdrætningsmaade, Afstamning m. m., hvorved Grundlaget for Bedømmelsen blev mere ensartet og uomtvisteligt. Resultatet af disse Konkurrencer blev en Udpegning af de bedste Besætninger i paagældende Provinser og en Belysning af disses Avlsværdi, hvorved de almindelige Opdrætttere fik Vejledning om det Standpunkt, som de forskellige Besætninger indtog. Det næste Trin i Udviklingsrækken var, at de paa angivne Maade provinsvis udpegede fremragende Kvæghold indenfor samme Race (rødt dansk og lyst Maltkekvæg) underkastedes en indbyrdes Konkurrence, idet de alle bleve undersøgte og bedømte af det saakaldte Avlscenterudvalg, som kom til at bestaa af Formændene for de provincielle Konkurrencer og 2 af Landbrugsministeriet direkte valgte Mænd, og som havde den Opgave at klassificere Besætningerne uafhængigt af deres Belliggenhed saaledes, at de bedste fik Betegnelsen Avls-

centre, saafremt de i Henhold til deres ydre Former, Ydelse og nedarvede Anlæg maatte forventes at besidde en overlegen Gyne til gennem Spredning af Avlsdyr at bibringe de almindelige Kvæghold de Egneskaber, som netop eftertrages, medens en Del af eller alle de øvrige tildeltes Opmuntringspræmie, hvis de vare paa gode Veje til at naa et lignende Standpunkt som Avlscentrene. Avlscenterprædikatet blev forbundet med en stor aarlig Præmie, og det kunde kun bevares saalænge, som Besætningen virkelig fortjente Avlscenternavnet. Heri laa en Spore til yderligere Udvikling, idet Indehaverne af Avlscenterprædikaterne maatte anstrenge sig for at bevare saavel samme som Præmien, og andre Opdrætttere ansprogedes til at naa et lignende Maal. Saalænge Konkurrencerne mellem hele Kvæghold endeligt afsluttedes provinsvis, afholdtes Udgifterne tilbids af de provincielle Landboforeninger. Men da Konkurrencerne kom til at omfatte hele Racer, bleve Udgifterne afholdte af Staten, idet der ved Finansloven for 1898—99 blev givet 1ste Del af en 4-aarig Bevilling til denne og lignende Foranstaltningers Fremme.

At Konkurrencerne mellem hele Kvæghold baade i deres tidligere lokale og nu det hele Land omfattende Form, have gjort stor Nytte, er uden for al Tvivl. De have ikke alene hjulpet Landbruget til klar Erkendelse af Vejen til Forbedring af de almindelige Kvæghold, men de have ogsaa paa anden Maade forbedret Betingelserne for en hurtig Udvikling af Kvægavlen, dels derved, at Indehaverne af de fremragende Besætninger (Avlscentrene), hvorfra Spredningen af Avlsdyr finder Sted paa forskellige Maade, have faaet Midler i Hænde til at højne deres egne Besætningers Kvalitet, dels derved, at Betingelserne for Dannelsen af nye Avlscentre er bleven lettere.

Avlscenterbevillingen paa de senere Aars Finanslove har saaledes været meget betimelig, og det er naturligt, at Statens Støtte af Avlscenterbevægelsen nu finder sin Plads i Husdyrloven.

Naar man i nærværende Lovforslag har indskrænket Anvendelsen af Statsmidler til Afholdelsen af de med de provincielle Konkurrencer og med Avlscenterudvalgets Arbejder forbundne Udgifter, medens man ikke har anbefalet at bibeholde Pengepremierne, er det, fordi man under Hensyn til det eksisterende store Begær efter gode Avlsdyr, hvilket fortrinsvis vil søges tilfredsstillet fra de udpegede Avlscentre, har ment, at Indehaverne af disse herigennem vil kunne opnaa en saa stor pekuniær Fordel, at Anvendelsen af